

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษา เป็น เครื่องมือที่สำคัญของสังคม ในการพัฒนามนุษย์ ให้ เป็น ทรัพยากรที่มีคุณค่า เป็นผู้ที่มีความรู้ ความคิด ความสามารถ อันจะช่วยให้สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และมีความสามารถในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถของตน ปัจจุบันภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในวงการศึกษานี้ เนื่องจากหนังสือ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวิทยาการใหม่ ๆ และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่พิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาภาษาอังกฤษมีความสำคัญมาก เพราะคำรทางวิชาการ เอกสาร และงานวิจัยในแขนงต่าง ๆ ส่วนใหญ่อ้วนแต่จัดพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ ในด้านการประกอบอาชีพ ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษก็มักจะมีโอกาสก้าวหน้าทางการงานมากขึ้น ดังนั้นผู้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ดีจึงมีโอกาสได้ประกอบอาชีพที่ก้าวหน้า

ด้วยเหตุนี้ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งสำคัญของระบบการศึกษาของประเทศไทย การสอนภาษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการค้นคว้าความรู้และการสื่อสารได้ นั้น ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในจำนวนทักษะทั้ง 4 ด้านนี้ การอ่านถือเป็นทักษะที่จำเป็นในการปลูกฝังให้เกิดขึ้นในเด็กไทยมากกว่าทักษะด้านอื่นซึ่งสำคัญในอันดับรองลงไป เนื่องจากผู้เรียนต้องอาศัยความสามารถในการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในชีวิตประจำวันและในวิชาการสาขาต่าง ๆ ซึ่งเอกสารคำรต่าง ๆ ส่วนใหญ่เขียนเป็นภาษาอังกฤษ และใช้ความรู้เหล่านั้นให้เกิดประโยชน์แก่งานในอาชีพของตนได้ นอกจากนั้นผู้เรียนยังจะสามารถได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่านและรับรู้อารมณ์ (พัชรี ชินธรรมมิตร 2526: 48)

การอ่าน เป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษและการดำรงชีวิตประจำวันในปัจจุบัน

ในด้านการศึกษานักเรียนจะต้องอ่านตำราเพื่อหาความรู้และข้อมูลต่าง ๆ ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านสูงย่อมได้รับความรู้มากและประสบความสำเร็จในการศึกษา การอ่านจึงเป็นเครื่องมือที่จำเป็นที่สุดในการค้นคว้าหาความรู้ แม้แต่การอ่านนวนิยาย เรื่องสั้น บทความก็ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน การอ่านจึงช่วยให้ผู้อ่านได้รับความรู้ ประสบการณ์ และความเพลิดเพลินอันเป็นประโยชน์ต่อชีวิต

รูธ สแตรง, คอนสแตนซ์ เอ็ม แม็คคัลลัฟ และ อาร์เธอร์ อี แทร็กซ์เลอร์

(Ruth Strang, Constance M. McCullough, and Arthur E. Traxler 1961: 2)

กล่าวว่า "การอ่านเป็นการพัฒนาบุคคลและสังคม การอ่านก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้เข้าใจธรรมชาติของโลกและมนุษย์ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ ช่วยสร้างเสริมประสบการณ์และก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน"

การศึกษาหาความรู้โดยใช้ทักษะการอ่านยังคงมีความสำคัญอยู่เสมอ แม้ว่าสังคมจะ

ก้าวหน้าเปลี่ยนแปลงไป ดังที่ ลอว์เรนซ์ อี แฮฟเนอร์ (Lawrence E. Hafner 1971:

9 - 10) กล่าวว่า

แม้ว่าจะมีการใช้สื่อทางการศึกษาสมัยใหม่ในวงการศึกษาก็ตาม เช่น วิทยุ โทรทัศน์ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับ การอ่าน การอ่านยังคงมีความสำคัญมาก เพราะการศึกษาหาความรู้ด้วยทักษะการอ่านเป็นวิธีที่สะดวกมาก หนังสือ เอกสาร สำหรับการอ่านก็หาได้ง่าย ผู้อ่านจะอ่านเวลาใดก็ได้ นอกจากนั้นการอ่านยังเป็นการช่วยพัฒนาแนวความคิดและการศึกษาคำศัพท์ได้อย่างดี

ภาษาอังกฤษในประเทศไทยมีฐานะเป็นภาษาต่างประเทศ เพราะนักเรียนไม่ได้

ใช้ภาษานั้นนอกห้องเรียน สภาพการณ์เช่นนี้ทำให้ทักษะการอ่านมีความสำคัญที่สุดและเป็นประโยชน์ที่สุดสำหรับผู้เรียน

ฟรายดา ดูบิน (Fraida Dubin 1982: 14) กล่าวถึงการอ่านว่าเป็นเครื่องมือ

ในการค้นคว้าความรู้ต่าง ๆ นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านส่วนใหญ่จะประสบความสำเร็จ

ในการเรียน เพราะเมื่อเข้าใจในเรื่องที่อ่านก็ย่อมจะสามารถนำความรู้ ความคิดเห็น และ

ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการอ่านมาดัดแปลงใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาและในชีวิต

ประจำวัน เหมือนกับที่ ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2526: 16) กล่าวไว้ว่า "การอ่านเปรียบ

เสมือนกุญแจสำหรับไขความรู้ที่มีอยู่มากมายในโลก การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำหรับแสวงหาความรู้” และการอ่านยัง เป็นทักษะที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ต่อไปถึงแม้ผู้นั้นสำเร็จการศึกษาไปแล้ว และยังเป็นทักษะที่คงอยู่กับผู้เรียนได้นานที่สุด (Edward David Allen and Rebecca M.Valette 1977: 249)

นอกจากนั้นการอ่านยังเป็นทักษะที่ใช้กันมากในหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ และวงการธุรกิจ ดังงานวิจัยของนิภา สนสอาดจิต (2523: 268) ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การสำรวจความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ จากผลการวิจัยพบว่าบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ ใช้ทักษะการอ่านมากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรา วงศ์โสธร (2524: 47) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการสำรวจความต้องการของสังคมต่อการใช้ภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่าหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจใช้ภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง บริษัทห้างร้านใช้ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางมาก ทักษะที่บุคลากรในแต่ละหน่วยงานใช้มากที่สุดคือการอ่าน นอกจากนี้อุษา กาญจนสถิตย์ (2523:280) ซึ่งทำการวิจัย เรื่องการสำรวจความต้องการการใช้ภาษาอังกฤษในวงการธุรกิจ พบว่าหน่วยงานต่าง ๆ ในวงการธุรกิจมีความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษในปริมาณมาก และทักษะที่ใช้มากที่สุดคือการอ่าน

จุดมุ่งหมายของการอ่านที่สำคัญที่สุดคือ ความเข้าใจ ดังที่ไมลส์ เอ ทิงเกอร์ (Miles A.Tinker 1965: 39) ได้กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านว่า การอ่านในทุกระดับ ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น ผู้อ่านต้องอ่านสิ่งที่อ่านอย่างมีความเข้าใจ ความเข้าใจเป็นทักษะซึ่งต้องเรียนรู้ในระดับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ในการอ่านอย่างมีความเข้าใจนอกจากจะต้องเข้าใจ ความหมายของคำแล้ว นักเรียนยังต้องสามารถทำความเข้าใจความหมายของประโยค (sentence) อนุเจต (paragraph) และหน่วยที่ใหญ่ขึ้น (larger unit) การทำความเข้าใจระดับประโยคต้องมาจากความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างคำ กลุ่มคำ หรืออ่านเป็นหน่วยความคิด (thought unit) รวมทั้งการตีความวรรคตอนอย่างเหมาะสม และเข้าใจสำนวน สัญลักษณ์ ประเภทคำ ส่วนการที่จะทำความเข้าใจอนุเจตที่อ่าน นักเรียนจะต้องมีความเข้าใจประโยคแต่ละประโยคและความสัมพันธ์ระหว่างประโยค

จะเห็นว่าความเข้าใจในการอ่านเป็นทักษะที่ซับซ้อน ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจตั้งแต่

ส่วนย่อย ๆ จนถึงส่วนใหญ่จึงจะเข้าใจเรื่องราวของสิ่งที่อ่านได้

แมรี ฟินอคเซียโร และ ไมเคิล โบนโน (Mary Finocchiaro and Michael Bonomo 1973: 121) ได้กล่าวถึงการอ่านว่าเป็นทักษะที่ซับซ้อน การที่ผู้อ่านจะอ่านเนื้อเรื่องได้เข้าใจและเกิดความเพลิดเพลินในการอ่านได้นั้น ผู้อ่านต้องทราบองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบเสียงในภาษาที่อ่าน โครงสร้างประโยค ความสัมพันธ์ระหว่างประโยค และคำศัพท์ นอกจากนั้นผู้อ่านควรมีความคุ้นเคยกับสถานการณ์ต่าง ๆ และวัฒนธรรมในเนื้อเรื่องที่อ่านนั้น ถ้าผู้อ่านมีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับสถานการณ์และวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่ตรงกับในเนื้อเรื่องที่อ่านก็จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องนั้นดีขึ้น

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบในการอ่านดังกล่าวข้างต้นแล้ว จะเห็นว่าการรู้เพียงคำศัพท์และโครงสร้างไม่สามารถช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างแท้จริง ปัญหาที่ผู้อ่านได้พบก็ไม่สามารถแยกแยะได้ว่าคอนโคตที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง และคอนโคตที่เป็นส่วนสนับสนุนใจความสำคัญ ผู้แต่งตำราจึงพยายามที่จะแก้ปัญหานี้โดยการจัดความถี่ของคำของเรื่องไว้คอนคันทเรียน หรือการใช้คำพืชมพหนา คำพืชม์เอียง การขีดเส้นใต้ข้อความ รวมทั้งการจัดบทสรุปของเรื่องที่อ่าน (Barton B. Proger and others 1970: 28) วิธีการนี้เป็นไปตามทฤษฎีของเควิต ที ออซูเบล (David P. Ausubel 1968: 111) ที่ได้หาวิธีช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องและสามารถจดจำเรื่องได้โดยการจัดข้อความชี้แนวทางเพื่อให้เกิดความคิดในเรื่องที่อ่านไว้ก่อนการอ่าน และวิธีจัดข้อความในลักษณะบทสรุปไว้หลังการอ่าน นอกจากนี้มาเบิล คัลเมอร์ (Mabel Culmer 1959: 21) ยังได้กล่าวถึงวิธีที่จะช่วยให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านโดยให้ผู้อ่านอ่านบทสรุปของเนื้อเรื่อง บทเรียนที่มีบทสรุปก่อนการอ่านจะช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบความคิดของผู้เขียนก่อนอ่านเนื้อเรื่อง และบทเรียนที่มีบทสรุปหลังการอ่านจะช่วยให้ผู้อ่านทราบใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น การที่ให้อ่านได้ทราบเนื้อเรื่องอย่างกว้าง ๆ จากบทสรุปก่อนการอ่านจะทำให้ทราบว่าเนื้อเรื่องนั้นกล่าวถึงอะไรบ้าง และจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถเดาความหมายของศัพท์ใหม่ ๆ ในเนื้อเรื่องได้ง่ายขึ้นอีกด้วย (Francis P. Robinson 1961: 132) ได้มีนักวิจัยนำความคิดนี้ไปใช้ในการวิจัย ดังเช่น ไมเคิล ลอเรน สเวนนี่ (Michael Loren Swaney 1974: 245-A) ได้ทำการวิจัยโดยให้บทสรุปก่อนการอ่านแก่นักเรียนในการเรียนวิชาแคลคูลัส ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาแคลคูลัสสูงขึ้น และเบอร์ ซิงค์ (Bir Singh 1978: 40) ได้ศึกษาทดลองการสอนอ่านภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา โดยให้นักเรียนอ่านบทสรุปก่อนอ่านเนื้อเรื่อง ซึ่ง

บทสรุปก่อนการอ่านที่จัดไว้มี 4 แบบ คือ บทสรุปที่เป็นใจความภาษาแม่ บทสรุปที่เป็นใจความภาษาอังกฤษอย่างง่าย บทสรุปที่เป็นใจความภาษาแม่ตามด้วยบทสรุปที่เป็นใจความภาษาอังกฤษอย่างง่าย และบทสรุปที่เป็นใจความภาษาอังกฤษอย่างง่ายตามด้วยบทสรุปที่เป็นใจความภาษาแม่ ผลปรากฏว่าการสอนอ่านภาษาอังกฤษที่ให้ประสิทธิภาพสูงสุดคือ การให้บทสรุปที่เป็นใจความภาษาแม่ตามด้วยบทสรุปที่เป็นใจความภาษาอังกฤษอย่างง่าย

นอกจากนั้น อาร์ โทมัส ชเนล (R. Thomas Schnell 1972: 907 - A) ได้ทำการวิจัยผลของตำแหน่งของบทสรุปที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านเนื้อเรื่อง โดยแบ่งตัวอย่างประชากรเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มแรกได้เรียนเนื้อเรื่องที่มีบทสรุปก่อนการอ่าน กลุ่มที่สองเรียนเนื้อเรื่องที่มีบทสรุปหลังการอ่าน กลุ่มที่สามได้เรียนเนื้อเรื่องที่มีบทสรุปทั้งก่อนการอ่านและหลังการอ่าน กลุ่มที่สี่ได้เรียนเฉพาะเนื้อเรื่อง ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มที่เรียนเนื้อเรื่องที่มีบทสรุปหลังการอ่านมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ และ ดี เจ บาวแมน, จี วี กลาส และ เอส เอ แฮริงตัน (D.J. Bauman, G.V. Glass and S.A. Harrington อ้างถึงใน Buckley R. Barnes and Elmer U. Clawson 1975: 644) ได้ศึกษาทดลองการสอนโดยให้นักศึกษากลุ่มหนึ่งได้เรียนบทเรียนที่มีบทสรุปก่อนการอ่าน และอีกกลุ่มเรียนบทเรียนที่มีบทสรุปหลังการอ่าน ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่ได้เรียนบทเรียนที่มีบทสรุปหลังการอ่านได้คะแนนสูงกว่ากลุ่มที่ได้เรียนบทเรียนที่มีบทสรุปก่อนการอ่าน

สำหรับการสอนอ่านในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในประเทศไทยยังมีปัญหาอยู่มาก เนื่องจากผู้เรียนขาดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน และยังไม่อ่านจับใจความสำคัญไม่ได้ ดังงานวิจัยของพรพรรณ บุญพัฒนาภรณ์ (2528: 53) ซึ่งทำการศึกษาวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษธุรกิจของนักเรียนโปรแกรมพัฒนาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพได้คะแนนเฉลี่ยในทักษะการอ่านคำที่สุด การที่ผู้เรียนขาดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายและเป็นผลให้ผู้เรียนไม่สนใจเรียน ทำให้ผู้เรียนจะเลยโอกาสในการจะนำความรู้ต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้เรียนบทเรียนที่มีบทสรุปก่อนการอ่านและบทเรียนที่มีบทสรุปหลังการอ่านว่าวิธีใดจะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านดีกว่ากัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อ เปรียบ เทียบความ เข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนัก เรียนแผนกพิชยการ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่หนึ่งที่ได้ เรียนบท เรียนที่มีบทสรุปก่อนการอ่านและบท เรียนที่มี บทสรุปหลังการอ่าน

สมมติฐานการวิจัย

เดวิด พี ออซูเบล (David P. Ausubel 1968: 148) ได้กล่าวถึงวิธีที่จะทำให้ ผู้อ่านเกิดความ เข้าใจใน เรื่องที่อ่านโดยให้ข้อความที่จัดความคิดรวบยอดของเรื่องก่อน การอ่าน ซึ่งเป็นการชี้แนวทางให้ผู้อ่านเกิดความคิดในเรื่องที่อ่าน ทำให้ผู้อ่านมองเห็นขอบข่าย ของเนื้อหาอย่างกว้าง ๆ และช่วยสรุปเนื้อหาที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องที่มีอยู่แล้วในโครงสร้างความรู้ ความเข้าใจ (cognitive structure) เดิมเข้าด้วยกัน และฟิลลิป เรย์ มาเซอร์ (Phillip Ray Maher 1975: 2616-A) ได้ทดลองสอนโดยให้บทสรุปก่อนการอ่าน พบว่า การให้บทสรุปก่อนการอ่านช่วยให้ผู้อ่านเกิดความ เข้าใจในเรื่องที่อ่านมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ให้ บทสรุปก่อนการอ่านทั้งกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ปานกลางและต่ำ

ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า นักเรียนที่ได้เรียนบทเรียนที่มีบทสรุปก่อนการอ่าน มีความ เข้าใจในการอ่านดีกว่านักเรียนที่ได้ เรียนบทเรียนที่มีบทสรุปหลังการอ่าน

ขอบ เขตของการวิจัย

1. ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนแผนกพิชยการระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำลัง เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532

2. ตัวแปรที่จะศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ บทเรียนที่มีบทสรุปก่อนการอ่าน บทเรียนที่มีบทสรุปหลังการอ่าน

ตัวแปรตาม คือ ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการแปลความ ขยายความ สรุปความ และจับใจความของ เรื่องที่อ่านซึ่งวัดได้จากคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

บทสรุปก่อนการอ่าน หมายถึง ข้อความที่สรุปใจความสำคัญของเนื้อเรื่องซึ่งจัดไว้ให้นักเรียนอ่านก่อนที่จะอ่านเนื้อเรื่อง

บทสรุปหลังการอ่าน หมายถึง ข้อความที่สรุปใจความสำคัญของเนื้อเรื่องซึ่งจัดไว้ให้นักเรียนอ่านหลังจากอ่านเนื้อเรื่องจบแล้ว

นักเรียนแผนกพิเศษการ หมายถึง นักเรียนแผนกพิเศษการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ซึ่งกำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับกระทรวงศึกษาธิการในการสร้างแบบเรียนด้านการอ่านภาษาอังกฤษ
2. เพื่อให้หัวหน้าหมวดวิชาได้เห็นความสำคัญของการสอนโดยการให้บทสรุปก่อนการอ่าน และนำมาใช้สอนในโรงเรียน
3. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษในการปรับปรุงการสอนอ่าน เพื่อความเข้าใจในการอ่านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไป